

Handläggare
Lisbeth Oulis
Telefon: 08-508 01 696

Till Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Redovisning till Inspektionen för vård och omsorg

Svar till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) på begäran om redovisning av åtgärder för att säkerställa fyra månaders utredningstid i barn- och ungdomsärenden – (IVO-dnr 9.2.– 50845/2012).

Förslag till beslut

1. Tjänsteutlåtandet utgör svar på IVO:s begäran.
2. Omedelbar justering.

Olle Johnselius
stadsdelsdirektörKerstin Alnervik
verksamhetsområdeschef

Sammanfattning

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har med anledning av ett klagomål i enskilt ärende funnit att utredningstiden i det aktuella ärendet hade överskridits med en månad. IVO har därför begärt en redovisning av åtgärder för att säkerställa fyra månaders utredningstid i barn- och ungdomsärenden.

Förvaltningen är medveten om svårigheterna att hålla den lagstadgade utredningstiden i barn – och ungdomsärenden. En detaljerad riskanalys av utredningstiderna genomfördes under 2012. Förvaltningen redogör i tjänsteutlåtandet för de åtgärder som har vidtagits under 2012 och 2013. Arbetet med att säkerställa fyra månaders utredningstid kommer att fortsätta.

Bilagor

- 1 Socialstyrelsens beslut, dnr 9.2.-50845/2012 (sekretess)
- 2 Riskanalys – social omsorg 2012-04-26
- 3 Utredningstider – när kan beslut fattas om att utredningstiden ska förlängas för viss tid? 2012-04-26
- 4 Koncentrerade utredningar och beslutsunderlag

Ärendet

Stadsdelsnämnden besvarade i ett yttrande till Socialstyrelsen den 24 januari 2013 ett klagomål från en enskild person i ett s.k. individärende. Den 31 maj 2013 beslutade Socialstyrelsen, med anledning av nämndens yttrande, att nämnden ska vidta åtgärder för att säkerställa att utredningar gällande barn och ungdomar sker skyndsamt och slutförs senast inom fyra månader.

Socialstyrelsen har i sin granskning av nämndens handläggning påpekat att utredningstiden i det aktuella ärendet hade överskridits med en månad och inte var slutförd då den enskilde begärde att få ta del av utredningen. Socialstyrelsen menar att detta kan ha medfört en begreppsförvirring enligt vilken bestämmelse den enskilde gjorde sin begäran. Däremot anser inte Socialstyrelsen att den tid denne fick vänta på beslut om att få ta del av handlingarna var oskäligt lång mot bakgrund av de redovisade skälen till dröjsmålet.

Av Socialstyrelsens bedömning i övrigt framgår ingen kritik mot handläggningen avseende de klagomål som den enskilde framfört.

Förvaltningen har fått anstånd från IVO med att lämna in redogörelsen senast den 30 september 2013.

Förvaltningens åtgärder avseende utredningstider

Förvaltningen är medveten om svårigheterna att hålla den lagstadgade utredningstiden på fyra månader i barn- och ungdomsärenden. En kartläggning av utredningstiderna gjordes i slutet av 2011. I samband med den årliga risk- och väsentlighetsanalysen inför 2012 gjorde förvaltningen därför en plan för hur utredningstiderna generellt skulle kunna förkortas och för hur den lagstadgade tiden om fyra månader för utredningar i barn- och ungdomsärenden skulle säkerställas.

Under 2012 hade berörda enhetschefer och verksamhetsområdets ledning flera möten för att göra en detaljerad riskanalys och föreslå konkreta åtgärder. Bilaga 2.

Verksamhetsområdeschefen beslutade vidare att formulera i vilka situationer det kan vara rimligt att fatta beslut om att förlänga utredningstiden. Bilaga 3.

Under 2013 har den lokala BBIC-samordnaren tillsammans med stadens BBIC-samordnare haft seminarium med berörda handläggare vid en av utredningsenheterna med fokus på hur utredningar och beslutsunderlag kan koncentreras. Bakgrunden var att arbetsledare och handläggare, sedan BBIC infördes, genom åren har uttryckt att utredningarna är onödigt omfattande. Detta påverkar också utredningstiderna. Ett särskilt seminarium hölls därefter

för arbetsledarna vid barn- och ungdomsenheterna om vikten av utredningsplanering. Bilaga 4.

Det är respektive enhetschefs ansvar att därefter följa upp att förslagen vid dessa seminarier också integreras i det dagliga arbetet.

Det är en angelägen uppgift för socialtjänsten att vårdnadshavare och de barn och ungdomar som bedöms behöva insatser också tar emot dem. Som framgår av den bifogade riskanalysen är en av de identifierade riskerna, att det ibland tar tid att motivera till nödvändiga insatser. I vissa fall måste motivationsarbetet ske under utredningstiden. Det kan vara en bidragande orsak till att utredningstiden överskrids. För att lyckas bättre i motivationsarbetet har förvaltningen därför under 2011 och 2012 vidareutvecklat kompetensen på området. Samtliga medarbetare har fått utbildning i så kallad MI – Motivational Interviewing/Motiverande Samtal.

Den lagstiftning som trädde i kraft vid årsskiftet 2013 ger nya möjligheter att, efter det att utredningen är slutförd, följa upp de ärenden där vårdnadshavaren eller ungdomen tackar nej till erbjuden insats. Förvaltningen kommer att utveckla arbetssätten för att anpassa dem till den nya lagstiftningen. Detta kan bidra till att ett *visst* motivationsarbete kan återupptas även efter det att utredningen har avslutats. Utredningstiden skulle i vissa av dessa fall därmed kunna förkortas.

Förvaltningen hade under perioden oktober 2011 till och med maj 2012 en ökning av antalet anmälningar i barnärenden (0-12 år) med 66 procent jämfört med samma period 2010 - 2011. Ökningen av anmälningar för hela året 2012 jämfört med 2011 var 35 procent. Samtidigt var det en stor omsättning av personal vid en av enheterna, vilket ledde till att förvaltningen förlorade värdefull kompetens. Under perioden augusti till december 2012 arbetade sex konsulter under kortare eller längre perioder vid enheten. Detta har också bidragit till avbrott i kontinuiteten i utredningsarbetet, vilket påverkar utredningstiderna. Förvaltningen har för 2013 skapat fyra nya socialsekreterartjänster vid utredningsenheterna för barn och ungdom. Ett rekryteringsarbete har pågått sedan våren 2013.

På grund av den ansträngda arbetssituation som rått vid utredningsenheten för barn, kommer förvaltningen att ta fram en handlingsplan för det arbete som behöver göras för att skapa en effektiv och välfungerande organisation med rättssäker handläggning. En av de första insatserna är att följa upp utredningstiderna på nytt och få underlag för effektiva åtgärder för att förkorta dem.